

Behov av akut läkarkontakt för patienter inskrivna i kommunal hälso- och sjukvård

Sammanfattning

Denna rutin beskriver handläggning av patienter med akuta tillstånd inom kommunal hälso- och sjukvård och ger vägledning när bedömning på SÄS akutmottagning kan vara aktuell.

Bedömning och kontaktvägar

Vid akut försämring gör sjuksköterska i kommunal hälso- och sjukvård en ViSam-bedömning. Under vårdcentralens öppettider (kl 8.00 – 17.00, vardagar) kontaktas patientansvarig läkare, övrig tid beredskapsjouren *. Efter telefonbedömning beslutas om vården sker på vårdcentralen, jourcentralen Borås, Akutkliniken SÄS eller i hemmet.

Mobilt akutläkarteam (MALT)

I de fall där patienten bedöms vara i behov av bedömning av akutläkare men inte är i uppenbart behov av akut inneliggande vård, kan läkare på Mobilt akutläkarteam kontaktas vardagar kontorstid. Detta kan ske även utan föregående konsultation med primärvårdens läkare. MALT är ett komplement till, inte en ersättning för, akutmottagning eller ordinarie läkaransvar i primärvården.

Avgränsning – palliativ vård och fortsatt vård i hemmet

För patienter där beslut har fattats om palliativ vård i livets slutskede eller fortsatt vård i hemmet ska medicinsk bedömning i första hand ske i hemmet. Sådant beslut ska vara dokumenterat och föregås av brytpunktssamtal samt planering för fortsatt vård. Vid behov av medicinsk bedömning kontaktas ansvarig läkare dagtid eller beredskapsjouren övrig tid.

Detsamma gäller patienter som uttrycker att de inte önskar sjukhusvård och bedöms ha förmåga att fatta ett informerat beslut. Vid behov av medicinsk bedömning kontaktas ansvarig läkare dagtid eller beredskapsjouren övrig tid.

*Beredskapsjour: Läkarjour i Sverige AB täcker bakjouren kvälls- nattetid och helger (kl. 17.00 – 08.00 vardagar och kl. 08.00 – 08.00 helgdagar)

Exempel på tillstånd där patient kan behöva skickas till Akutmottagningen SÄS

Vid oklara fall eller osäker bedömning av förloppet kontaktas ansvarig läkare dagtid och beredskapsjouren utanför ordinarie öppettider.

Säkerställ att ViSam-underlag och övrig relevant dokumentation, till exempel aktuell läkemedelslista, är förberedd och tillgänglig.

- Patient med akuta bröstsmärtor
- Patient med tecken på stroke
- Allmänpåverkad patient med högt (HHH) eller lågt B-glukos
- Högfebril patient med frossa, där sepsis kan misstänkas
- Sårskador som bedöms behöva sutureras
- Brännskador med oklar omfattning eller djup och där sjukhusvård kan behövas
- Snabbt påkommen förvirring (misstänkt delirium) med ny kognitiv påverkan eller där allvarlig bakomliggande orsak inte kan uteslutas
- KAD-problem där man inte kan få in en ny kateter
- Nyttillkomna buksmärter hos påverkad patient
- Skalltrauma, beroende på påverkansgrad; akut bedömning vid medvetslöshet
- Trauma eller misstänkt fraktur som skett samma dygn där något av följande föreligger:
 - patologiskt distalstatus (känsl, cirkulation eller funktion distalt)
 - felställning, tydlig instabilitet eller misstänkt större fraktur (t.ex. misstänkt höft - collumfraktur, axelluxation)

Vid **misstänkt fraktur** eller luxation ska läkare alltid kontaktas för ställningstagande till vidare handläggning. Akut transport till akutmottagning är indicerad vid felställning, tydlig funktionsnedsättning, uttalad smärta trots adekvat smärtlindring eller påverkat allmäntillstånd.

Vid extremitetstrauma som saknar felställning, patologiskt distalstatus och allmänpåverkan kan handläggning i vissa fall skjutas upp till nästa dag efter smärtlindring i samråd med läkaren.

Dokumentinformation

För innehållet svarar

Gudrun Greim, medicinsk rådgivare Närhälsan Primärvård område V7

Levente Tanács, medicinsk ansvarig överläkare, Akutkliniken SÄS Borås

Granskad av

Beate Poetzsch, chefläkare Närhälsan, MAS i Sjuhärad

Fastställt av

Magnus Guldenpfennig, verksamhetschef, VO akutsjukvård, SÄS

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Närhälsan, Akutklinik

Innehållsansvar: Magnus Guldenpfennig, (maggu2),
Verksamhetschef

Godkänd av: Camilla Falk, (camma11), Vårdadministrativ
sekreterare

Dokument-ID: SAS9629-34067525-94

Version: 3.0

Giltig från: 2026-09-09

Giltig till: 2028-09-09